

บทที่ 11

หลักเกณฑ์การขอพร=ราชทาน
การขอพร=ราชทานน้ำหลวงอาบศพ
หรือสรงศพ พร=ราชทานเพลิงศพ
และพร=ราชทานดินฝังศพ

ข้อมูลจาก

ไพศิษฐ์ ชำครานนท์

และ

กองพิธีการศพที่ได้รับพร=ราชทาน

กระทรวงวัฒนธรรม

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองบายเกี่ยวกับพิธีการศพแก่ข้าราชการ บุคคลผู้ทำคุณประโยชน์ และประชาชนที่มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ของสำนักพระราชวัง ทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดให้รัฐบาลโดยกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการ ซึ่งการดำเนินงานต้องให้เป็นไปตามโบราณราชประเพณี เพื่อให้บุคคลผู้ประกอบคุณงามความดี ที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ได้รับเกียรติอันสูงแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูลอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และสมพระเกียรติซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า

**หลักเกณฑ์การขอพระราชทานนำหลวงอาบศพ หรือสงฆ์ศพ
พระราชทานเพลิงศพ และพระราชทานดินฝังศพ**

**ผู้มีสิทธิ์ขอรับพระราชทาน
(กรณีปกติ)**

1. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “พระครูสัญญาบัตร” ขึ้นไปและพระภิกษุ สามเณร เปรียญธรรม 9 ประโยค
2. พระราชวงศ์ ตั้งแต่ชั้น “หม่อมเจ้า” ขึ้นไป
3. ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป หรือข้าราชการตามระบบจำแนกประเภท
 - ตำแหน่ง ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ที่รับราชการ 2 ปี ขึ้นไป
 - ตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
4. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศชั้นร้อยตรี เรือตรีเรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ขึ้นไป
5. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตั้งแต่ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)” และ “เบญจมาภรณ์มณีจักร (บ.ม.)” ขึ้นไป
6. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “จุลจอมเกล้า”
7. ประธานองคมนตรี องคมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรต่างๆที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและ

- รัฐมนตรีที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
8. บิดาและมารดาของผู้ดำรงตำแหน่งประธานองคมนตรี องคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ และรัฐมนตรี ที่ถึงแก่กรรมในขณะบุตรดำรงตำแหน่ง
9. ข้าราชการบริพารในพระองค์ตามที่กำหนดในระเบียบหน่วยราชการในพระองค์ เรื่องการขอพระมหากรุณาธิคุณ ขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการศพข้าราชการในพระองค์ ครอบครัวและบุคคลทั่วไปตามระเบียบหน่วยราชการในพระองค์ พ.ศ. 2561
10. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญ “รัตนาภรณ์” ในรัชกาลปัจจุบัน
11. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
12. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

หมายเหตุ 1. บุคคลผู้ทำลายศพตนเอง และผู้ต้องอาญาแผ่นดิน ไม่พระราชทานนำหลวงอาบศพ

เพลิงศพและดินฝังศพ

2. การพระราชทานเพลิงศพนั้น จะต้องไม่ตรงกับ วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมราชินีและวันฉัตรมงคล

3. ตามประเพณีนิยมจะไม่พระราชทานเพลิงศพในวันศุกร์

การขอพระราชทานเพลิงศพ และ พระราชทานดินฝังศพ

ผู้มีสิทธิ์ขอรับพระราชทาน (กรณีพิเศษ)

1. ผู้ที่เนื่องในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง
2. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญและเหรียญชัยสมรภูมิ
3. บิดามารดาของข้าราชการระดับ 6 ขึ้นไป
 - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภท ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป
 - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภท ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงานขึ้นไป
4. บิดามารดาของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “ตรีตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)” ขึ้นไป

5. บิดามารดา ของข้าราชการบริพารในพระองค์ตามระเบียบหน่วยราชการในพระองค์ พ.ศ. 2560
6. บิดามารดา ของข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ชั้นยศตั้งแต่ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโทและพันตำรวจโท ขึ้นไป
7. พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง
8. บิดามารดาของพระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “พระครูสัญญาบัตร” ขึ้นไป
9. ผู้ที่บริจาคร่างกายหรืออวัยวะแก่สภากาชาดไทย โรงพยาบาลของรัฐหรือสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
10. ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ชั้นยศต่ำกว่าสัญญาบัตรที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่
11. ผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม และประเทศชาติเป็นที่ประจักษ์
12. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

หมายเหตุ 1. บุคคลผู้ทำลายชีพตนเอง และผู้ต้องอาญาแผ่นดิน ไม่พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพและดินฝังศพ

2. การพระราชทานเพลิงศพนั้นจะต้องไม่ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมราชินีและวันฉัตรมงคล
3. ตามประเพณีนิยม จะไม่พระราชทานเพลิงศพในวันศุกร์

เอกสารหลักฐานการขอพระราชทาน

1. ขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ หรือสงฆ์ศพ

- 1) แบบคำขอพระราชทานน้ำหลวง/เครื่องเกียรติยศประกอบศพ*
- 2) สำเนาใบมรณบัตรหรือหนังสือรับรองการตาย

- ของผู้วายชนม์ จำนวน 1 ฉบับ
- 3) สำเนาบัตรข้าราชการหรือประจำตัวประชาชน หรือหนังสือสุทธิ (ผู้วายชนม์) จำนวน 1 ฉบับ
- 4) สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์) จำนวน 1 ฉบับ
- 5) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 6) สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 7) สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี) จำนวน 1 ฉบับ
- 8) ประวัติโดยย่อของผู้วายชนม์ พร้อมรูปถ่ายขนาด 1 - 2 นิ้ว จำนวน 1 ฉบับ

หมายเหตุ* เฉพาะผู้ที่ขอพระราชทาน ณ งานประสานขอพระราชทานเพลิง ศาลากลางจังหวัด

2. ขอพระราชทานเพลิงศพ

ดินฝังศพ

และเครื่องเกียรติยศประกอบศพ

(กรณีปกติ)

- 1) หนังสือขอพระราชทาน (เรียน เลขาธิการพระราชวัง)
- 2) ใบมรณบัตรของผู้วายชนม์(ตัวจริงพร้อมสำเนา) จำนวน 1 ฉบับ
- 3) สำเนาบัตรข้าราชการหรือประจำตัวประชาชน หรือหนังสือสุทธิ (ผู้วายชนม์) จำนวน 1 ฉบับ
- 4) สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์) จำนวน 1 ฉบับ
- 5) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 6) สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 7) สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี) จำนวน 1 ฉบับ
- 8) ประวัติโดยย่อของผู้วายชนม์ พร้อมรูปถ่ายขนาด 1 - 2 นิ้ว จำนวน 1 ฉบับ

3. ขอพระราชทานเพลิงศพ ดินฝังศพ (กรณีพิเศษ)

- 1) หนังสือขอพระราชทาน (เรียน เลขาธิการพระราชวัง)
- 2) ใบมรณบัตรของผู้วายชนม์ (ตัวจริงพร้อมสำเนา) จำนวน 1 ฉบับ
- 3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้วายชนม์ จำนวน 1 ฉบับ
- 4) สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์) จำนวน 1 ฉบับ
- 5) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรข้าราชการ (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 6) สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ) จำนวน 1 ฉบับ
- 7) ประวัติโดยย่อของผู้วายชนม์ พร้อมรูปถ่ายขนาด 1 - 2 นิ้ว จำนวน 1 ฉบับ
- 8) ประวัติโดยย่อของผู้ขอ พร้อมรูปถ่ายขนาด 1 - 2 นิ้ว จำนวน 1 ฉบับ
- 9) หนังสือรับรองความประพฤติ* จำนวน 1 ฉบับ

หมายเหตุ* เฉพาะผู้ที่ขอพระราชทาน ณ งานประสาณขอพระราชทานเพลิง ศาลากลางจังหวัด

สถานที่ขอพระราชทาน

สามารถติดต่อขอพระราชทานได้ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น.

1. ส่วนกลาง กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ในพระบรมมหาราชวัง
2. ส่วนภูมิภาค งานประสาณขอพระราชทานเพลิง ศาลากลางจังหวัด

ขั้นตอนการยื่นขอพระราชทาน

1. ส่วนกลาง

- 1.1 ผู้มีสิทธิยื่นคำขอและเอกสารขอพระราชทาน ณ กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ในพระบรมมหาราชวัง
- 1.2 กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง รับหนังสือยื่นขอพระราชทาน และตรวจสอบสิทธิ
- 1.3 กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ออกหมายรับสั่ง แล้วแจ้งมายังกลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้ากระทรวงวัฒนธรรม
- 1.4 กลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้ากระทรวงวัฒนธรรม แจ้งหมายรับสั่งมายังกลุ่มอำนวยการพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานกรุงเทพมหานครหรือกลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
- 1.5 กลุ่มอำนวยการพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน กรุงเทพมหานคร กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด รับหมายรับสั่งไปปฏิบัติ

2. ส่วนภูมิภาค

- 2.1 ผู้มีสิทธิยื่นคำขอและเอกสารขอพระราชทาน ณ งานประสาณขอพระราชทานเพลิง ศาลากลางจังหวัด
- 2.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสิทธิตามคำร้องขอพระราชทานและเอกสารประกอบส่งผ่านระบบสารสนเทศฯ ไปยังกลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้า ณ สำนักพระราชวัง
- 2.3 กลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้า กระทรวงวัฒนธรรม ตรวจสอบเอกสารคำร้องขอพระราชทานและเอกสารประกอบ ส่งกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ตรวจสอบออกหมายรับสั่ง

2.4 กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ออกหมายรับสั่งแล้วส่งมายังกลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้า กระทรวงวัฒนธรรม

2.5 กลุ่มปฏิบัติพิธีการส่วนหน้า กระทรวงวัฒนธรรม ส่งหมายรับสั่งมายังงานประสานขอพระราชทานเพลิง ศาลากลางจังหวัด

2.6 งานประสานขอพระราชทานเพลิง รับหมายรับสั่ง และให้ผู้ยื่นคำขอรับของพระราชทานหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมให้คำแนะนำ

2.7 งานประสานขอพระราชทานเพลิง แจ้งหมายรับสั่งมายังกลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

2.8 กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด รับหมายรับสั่งไปปฏิบัติ

การปฏิบัติเกี่ยวกับการพระราชทาน นำหลวงอาบศพ หรือสรงศพ

พระราชทานเพลิงศพและพระราชทานดินฝังศพ

1. ในกรณีเจ้าภาพสามารถปฏิบัติได้เองต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีของกระทรวงวัฒนธรรม
2. เจ้าภาพ สามารถขอรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีของกระทรวงวัฒนธรรมมาปฏิบัติได้